

ADLER Jussi OLSEN

OBĚŤ 2117

KRIMIROMÁNHOST

osmý případ
CARLA MØRCKA
Z ODDĚLENÍ Q

JUSSI ADLER-OLSEN
OBĚŤ 2117

Kriminální román

Jussi ADLER
OLSEN

OBĚŤ 2117

Brno 2019

Offer 2117 © Jussi Adler-Olsen and JP/Politikens
Hus A/S 2019 in agreement with Politiken
Literary Agency
Cover pictures by Stephen Mulcahey / Arcangel
Images Limited and tankist276 / Shutterstock.com
Cover design by Zero Werbeagentur,
München and dtv
Translation © Kristina Václavů, 2019
Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2019
(elektronické vydání)
ISBN 978-80-275-0185-4 (PDF)
ISBN 978-80-275-0186-1 (ePUB)
ISBN 978-80-275-0187-8 (MobiPocket)

Věnováno Sandře

Prsty utonulých

*Život
rukou
utonulých
je
delší než náš příběh
daleko odsud
a z těsné blízkosti
je vidět
jejich touhu
po životě, klidu a míru*

*v moři
jsou vidět špičky prstů
a mizí
každý den
jenže naše oči se odnaučily
vnímat*

*prsty
noří se z vody
natahují se
po nebi
už nejsou mokré
prsty utonulých
uschly navždy.*

Falah Alsufi — irácký básník a uprchlík
v rámci povolených kvót

PROLOG

Týden před odjezdem rodiny z města Sab' ábár vzal otec Asada s sebou na sobotní trh plný stánků s cizrnou, granátovými jablky, kořením křiklavých barev a kdákající drůbeže, připravené pod nůž. Chytil ho za útlá ramínka a vážně se mu zahleděl do očí.

„Teď mě dobře poslouchej, synku,“ řekl. „O tom, co tady dnes prožíváš, budeš brzy jen snít, a než ztratíš naději, že ty známé vůně a zvuky znovu ucítíš a uslyšíš, zažiješ takových nocí spoustu. Tak se dívej, dokud můžeš, a všechno si pořádně zapamatuj, protože jediné tak o to nikdy nepřijdeš. Vezmi si mou radu k srdci, rozumíš?“

Asad otci pevně stiskl ruku, přikývl a zatvářil se, že rozumí.

Ale nikdy to nepochopil.

1) Joan

Joan Aiguader nebyl věřící. Naopak, pokaždé když se Ramblou valilo velikonoční procesí černě oděných katolíků v kutnách, prchl z města, a dokonce sbíral komické figurky papežů a tří králů trůnících na záchodě. Přesto se v posledních dnech navzdory svým rouhačským sklonům několikrát pokřížoval, protože kdyby Bůh existoval, musí s ním být přece jen zadobře, vzhledem k tomu, jak se věci mají.

Když mu ranní poštou konečně přišla dlouho očekávaná úřední obálka, pokřížoval se Joan ještě jednou, protože věděl, že její obsah rozhodne o jeho osudu.

Tři hodiny poté, co si dopis přečetl, seděl v kavárně městské části Barceloneta a třásl se v horku naprosto zničený a bez špetky chuti do života. Třiatřicet let žil v bláhové naději, že se na něho jednoho dne usměje štěstí, jenže teď už neměl sílu dál čekat. Před osmi lety si jeho otec omotal kolem krku kabel elektrického vedení a oběsil se na vodovodní trubce v domě, ve kterém dělal správce. Malá rodina byla zdrcená, nedovedli jeho čin pochopit, přestože tatínek nebyl bezstarostný člověk. Joan a jeho o pět let mladší sestra najednou zůstali na všechno sami, jen s maminkou, která se z otcovy sebevraždy už nikdy nevzpamatovala. Joan se za ně za všechny bil, jak jen uměl. V té době mu bylo pouhých čtyřiaadvacet let a při studiu žurnalistiky dřel do úmoru v nedostatečně placených drobných zaměstnáních, jen aby všechno finančně zvládli. Jenže za další rok se jeho život definitivně změnil. Matka spolykala prášky na spaní a sestra udělala za několik dní totéž.

Teprve když začal vzpomínat, uvědomil si, proč vlastně nemůže dál. Rodinu Aiguaderových postupem času opustila veškerá naděje a jednoho po druhém je všechny pohltila

tma. Brzy dojde i na něho. Takže až na krátké chvíle štěstí a drobná vítězství se Joanův život odvíjel ve znamení beznaděje. Za poslední měsíc se s ním rozešla přítelkyně a práci mu spláchli do kanálu.

Čert aby to spral! Ale proč by se trápil, když to vůbec nemělo smysl?

Joan strčil ruku do kapsy a zašilhal po číšníkovi za barovým pultem.

Kéž bych se mohl rozloučit se životem alespoň trochu důstojně a měl na zaplacení, napadlo ho a tupě se zahleděl na poslední lok kávy na dně šálku. Jenže kapsa byla prázdná a před očima mu v nekonečné smyčce defilovaly nesplněné sny a ztroskotané plány. Přehlížet své ubohé poměry a věčně se snižující životní úroveň se najednou ukázalo jako nemožné.

Dospěl na dno.

Před dvěma lety, když ho také sužovala těžká deprese, mu nějaká jasnovidka z Tarragony předpověděla, že jednoho krásného dne, a to zanedlouho, bude mít na kahánku, ale že ho zachrání světlo za bílého dne. Věštyně působila velmi přesvědčivě a Joan se k její předpovědi dosud upínal, jenže kam se to světlo ksakru podělo? Nemůže se ani důstojně zvednout ze židle v kavárně. Nemá ani těch pár drobných, aby zaplatil za *cortado*. Na espresso by se složili i špinaví žebřáci, kteří posedávají na chodníku před obchodním domem El Corte Inglés a nastavují dlaň kolemjdoucím, no ano, dokonce i ti chudáci, kteří uléhají na dlažbu se svými psy a spí v rozedraných šatech u vchodů do honosných bank, i ti by měli na zaplacení.

Takže i když ho věštyně svedla uhrančivým pohledem a dala mu naději do budoucnosti, ve skutečnosti to byl jen prelud a teď nepochybně nadešla doba zúčtování.

S povzdechem přešel očima po hromádce obálek ležících na kavárenském stolku jako po usvědčujícím důkazu, že si s konečnou platností naběhl. Úřední obálky u sebe doma mohl klidně přehlížet, vzhledem k tomu, že katalánské zákony o bydlení byly sepsané naprosto šíleně a nikdo ho stejně nemohl vystěhovat, i když už měsíce neplatil nájemné. A proč by si měl dělat starosti s účty za plyn, když si od Vánoc neuvařil žádné teplé jídlo? Ne, to tyto čtyři obálky před ním na stole mu zasadily poslední ránu.

Své bývalé přítelkyni Joan zas a znovu sliboval stabilitu, přísahal, že se všechno zlepší, ale nikdy nic nevydělal. Nakonec už měla všeho dost, nechtěla ho pořád vydržovat a požádala ho, aby se sbalil a šel. V následujících týdnech si udržel dotěrné věřitele od těla jen díky ujišťování, že jim všem bude moct krásně zaplatit, až mu přijdou honoráře za poslední čtyři eseje. Neměl snad v úmyslu napsat sbírku geniálních textů? Tak proč by s nimi nemohl dopředu počítat?

Jenže teď před ním na stole ležela zamítnutí, která nebyla ani váhavá, vágní, vyhýbavá nebo snad vyřčená nepřímou, byla nemilosrdná a precizní, jako když matador v *tercio de muerte* zabodne býkovi kord do srdce.

Joan zdvihl šálek ke rtům, aby si vychutnal poslední doušek kávy, a očima zavadil o palmy a hloučky pestře oděných lidí na pláži. Stále ještě neuplynulo mnoho vody od doby, kdy celá Barcelona strnula kvůli šílené jízdě nějakého pomatence po Ramble. A kdy policisté vyslaní ústřední vládou brutálně napadli obyčejné občany před volebními místnostmi. A přesto se zdálo, že všechno je zapomenuto, protože pohled, který se Joanovi naskytl ve vzduchu tetelícím se vedrem, ukazoval hromadu spokojených človíčků. Všem jim šla hlava kolem z bezstarostného povykování a křiku,

těl osvěžených koupáním a roztoužených pohledů. Město se na chvíli zdálo být jako znovuzrozené a téměř se mu vysmívalo, jak tu marně trčel a vyhlížel jasnovidčinu zářivou hvězdou, za kterou by se mohl vydat.

Vzdálenost mezi kavárnou, ve které Joan seděl, a hrajícími si dětmi na okraji pláže byla lákavě zanedbatelná. Ani ne za minutu by mohl proběhnout kolem vyznavačů sluneční koupele a hup do vody, potopit se do zpěných vln a rychle a naposledy se několikrát nadechnout. V tom mumraji na pláži si nikdo nevšimne pošuka, který se vrhl do vody celý oblečený. A za méně než minutu a půl by mohl mít život za sebou.

Navzdory divoce tlukoucímu srdci se Joan při tom pomyšlení sladkobolně pousmál. Lidé, kteří ho znali, budou děsně zmatení. Že by byl takový posera jako Joan Aiguader s to sáhnout si na život? Ta šedá myš, ta nedomrlá novinářská nicka, která neměla ani koule na to, aby se nějak zviditelnila ve společenských debatách?

Joan potěžkal obálku v ruce. Jen několik set gramů extra ponížení, přiložených navrch ke všemožnému jinému hnoji, který na něho život nakydal. Tak proč nad nimi ronit krokodýlí slzy? Vždyť se přece rozhodl. Za vteřinu obsluze poví, že nemá na zaplacení, a pak se přes veškeré protesty číšníků rozběhne ke břehu a provede, co si předsevzal.

Napjal lýtkové svaly a chystal se zmizet, když vtom se několik hostů v plavkách nečekaně zvedlo, až se jim za zády převrátily barové stoličky.

Joan se po nich ohlédl. Jeden tupě civěl na televizní obrazovku visící na stěně a druhý bedlivě sledoval situaci na pláži.

„Zesilte to!“ vykřikl ten u obrazovky.

„Podívej se! Vždyť stojí přímo tamhle na promenádě,“ zavolal ten druhý a namířil prstem na hlouček lidí, který se tam shromáždil.

Joan se podíval směrem, kterým muž ukazoval, a uviděl televizní štáb. Ten se zastavil na promenádě před tři metry vysokým ukazatelem, jež tam před několika lety nechala vztyčit místní radnice. Spodní část stožáru byla kovová, ale nahoře svítily na digitálním displeji čtyři číslice. Joan si už dávno přečetl, k čemu sloup slouží — udával počet ubohých uprchlíků, kteří toho roku utonuli ve Středozemním moři.

Štáb s kamerou přitahoval návštěvníky pláže v plavkách a kratasech jako magnet a několik místních kluků si to k tomu divadýlku namířilo rovnou z Carrer del Baluard. Možná ho zahlédli v televizi.

Joan obrátil pozornost k číšníkovi, který stál za barem, utíral sklenice jako robot a celý se upínal k televizní obrazovce. Titulky oznámily *breaking news*, a tak Joan vstal ze židle a nechal se nenápadně unášet davem na promenádu.

Přece jen byl pořád ještě naživu — a k tomu novinář. Peklo bude muset chvílku počkat.

Reportérka stála před vysokým stožárem a nevšímalá si kon-
dičních běžců, lidí na kolečkových bruslích ani rozruchu ko-
lem sebe. Byla si dobře vědoma svého atraktivního vzhledu.
Několikrát pohodila hlavou, navlhčila si rty a přidržela si
před ústy mikrofon. Chlapci a muži na ni zírali s otevřenou
pusou a nemohli odtrhnout oči od jejího vlnavého poprsí.
Takže zprávy si nejspíš poslechnout nepřišli.

„Nevíme přesně, kolik osob utonulo při útěku do Evro-
py, která pro tyto chudáky představuje svobodu a ráj na
zemi,“ řekla. „Ale v posledních letech se počet vyšplhal
na několik tisíc a jen v letošním roce už dosáhl více než dvou
tisíc mrtvých.“

Pootočila se a ukázala vzhůru na číslice svítící na digi-
tálním displeji.

„Tady nahoře můžete vidět čísla, která nám prozrazují,
kolik uprchlíků se ve Středozemním moři utopilo od začát-
ku roku až doteď. Minulý rok touto dobou bylo utonulých
ještě víc a v následujícím roce to pravděpodobně bude stejně
zlé. Je zarážející, že jakkoliv jsou ta hrozná čísla nepochopi-
telná, dokud tito mrtví zůstanou naprosto anonymní, svět —
vy i já — se k nim může docela bezstarostně otočit zády.“

Silně nalíčenýma očima zvýrazněnýma černou linkou
se podívala přímo do kamery. „A neděláme to snad spolu se
zbytkem světa hlavně my? Prostě je ignorujeme. Ano, a pro-
to jsme se rozhodli jednat, dalo by se říct skoro na protest,
a v dalších reportážích TV11 se chceme soustředit výhradně
na jednoho konkrétního člověka, a sice muže, který zahynul
docela nedávno a jehož tělo moře vyplavilo na kyprském po-
břeží ve východní části Středozemního moře. Chceme ukázat,
že tento uprchlík byl skutečný člověk z masa a kostí.“

Sklopila oči a zahleděla se na náramkové hodinky posázené brilianty. „Ani ne před hodinou si moře pohrávalo s tělem toho nebožáka a příboj ho vynesl na pláž mezi dobře naladěné turisty oddávající se letním radovánkám, stejně jako tady kolem nás na Platja de Sant Miquel.“ Rukou mávla směrem k opalujícím se návštěvníkům, aby bylo vidět, koho myslí.

„Milí diváci, mladý muž, o kterém mluvím, byl první, jehož tělo dnes ráno moře vyvrhlo na populární kyperské pláži v Agii Napě, a počet mrtvých zde na tabuli za mnou stoupl na dva tisíce osmdesát. Tolik lidí zemřelo jen v letošním roce.“ Udělala dramatickou pauzu a zahleděla se na velké svítící číslice. „Je jen otázkou času, kdy se jejich počet opět zvýší. Ale první obětí se dnes ráno stal snědý muž, vlastně ještě skoro chlapec, ve dvoubarevné mikině Adidas a obnošených botách. A proč musel přijít o život ve Středozemním moři? Když se rozhlédnete po klidných, azurově modrých vlnách tady v Barceloně, dokážete si představit, jak může totéž moře tisíc kilometrů odsud zničit nadějeplné sny uprchlíků o lepším životě?“

Přerušila své vyprávění a režie prostříhla několik záběrů z Kypru. Lidé na pláži je mohli sledovat na monitoru postaveném vedle kameramana. Při pohledu na ně okamžitě ustal veškerý šum. Na videu bylo vidět mladíkově tělo, jak se tváří dolů vznáší ve vodě u okraje pláže, dokud ho nějací záchranáři nevyvlekli na břeh a neobrátili na záda. Potom režie stříhla zpět na reportérku v Barceloně. Stála několik metrů od monitoru a chystala se příspěvek zakončit.

„Za pár hodin se o něm dozvíme víc. Kdo to je, odkud pochází a co se mu stalo. Případu se budeme věnovat i po reklamním vstupu. Číslo za mými zády mezitím stále stoupá.“

Reportáž ukončila tím, že ukázala na svítící čísla a vážně se zahleděla do kamery, dokud jí kameraman nepoděkoval.

Joan se rychle rozhlédl kolem a zaradoval se. Tohle by mohla být senzace! Ale copak mezi tou stovkou obličejů za ním vážně nebyl ani jediný zástupce médií a tisku kromě něj a televizního štábu? Že by se projednou ocitl ve správnou chvíli na správném místě? Opravdu tu má kauzu, ze které by se mohla vyklubat velká reportáž?

Tak silné tušení dosud nikdy neměl.

Kdo by si takovou příležitost nechal ujít?

Joan zvedl oči ke světelné tabuli.

Ještě před chvilkou udával displej počet dva tisíce osmdesát utonulých, ale teď už tam stálo dva tisíce osmdesát jedna. Joan zůstal, kde byl, stejně jako mladíci, kteří dál strnule zírali na reportérčina prsa, zatímco ona si zapálila a bavila se s kameramanem.

Před deseti minutami byl Joan definitivně rozhodnutý přispět do statistiky utonulých ve Středozemním moři, jenže teď stál pod svítícími číslicemi jako přikovaný. Jejich hrozivý dopad byl natolik skutečný a tolik se ho dotýkal, až se mu z toho zatočila hlava a udělalo špatně. Vysedával si tu zahleděný sám do sebe, utápěl se v sebelítosti a chtěl všechno vzdát, zatímco tam venku na moři lidé bojovali o život. Oni bojovali! To slovo ho trklo a najednou pochopil, co zažil a součástí čeho se stal. No ovšem, málem se rozplakal, jak se mu ulevilo. Ocitl se blízko smrti, přesně jak předpověděla věštkyně, a tu se objevilo světlo, které ho zachránilo. Světlo, které v něm probudilo chuť do života. Díky němu našel důvod, proč žít, díky světlu digitálních číslic, které potvrzovalo neštěstí druhých a otevíralo dosud nepopsanou, fantastickou kapitolu jeho života. To všechno si v ten okamžik uvědomil.

A jak mu předpověděla jasnovidka, vrátil se, když už stál jednou nohou v hrobě.

Následující hodiny byly pro Joana hektické, protože promýšlel a ladil plán, který mu měl zachránit kariéru a také položit základ jeho budoucí existence a celého následujícího života.

Ověřil si lety na Kypr a zjistil, že letadlem do Athén v 16.46 by mohl stihnout pravidelný spoj dál na larnacké letiště na Kypru a dostat se na pláž Agia Napa kolem půlnoci.

Na okamžik se zahleděl na cenu letenky. Skoro pět set eur za jednu cestu, což byla přesně ta částka, kterou neměl. Proto si půl hodiny poté, co se rozhodl, zjednal přístup do zelinářství své bývalé přítelkyně. Otevřel si zadní vchod klíčem, o který ho jeho expřítelkyně v posledních týdnech uháněla, a cíleně se vydal k malé pokladně s bankovkami, schované pod pultem za několika košíky na zeleninu.

Za dvacet minut se dívka vrátí ze siesty a přečte si dlužní úpis, který jí položil na pult, a za stejných dvacet minut bude už on na letišti se skoro šestnácti stovkami v kapse.

Z okraje kyperské pláže v Agii Napě, hustě osázené reflektory, které osvětlovaly i zpěněné vršky vln, černé jako uhlé, se ozývaly výkřiky. Několik metrů od skupinky uniformovaných záchranářů ležela v písku vyrovnaná řada těl s obličejí přikrytými šedými vlněnými dekami. Byl to smutný, ale v novinářových očích zároveň fascinující pohled.

O patnáct metrů dál na souši policie bedlivě sledovala hlouček dvaceti až třiceti vyplašených a sklíčených lidských postav v bídém stavu. Chvěly se zimou, i když byly zabaleny ve stejném druhu dek, jako byly ty, jež zakrývaly tváře

mrtvých. Otrásal jimi tichý, zoufalý pláč, který byl důsledkem nedostatku milosti v jejich životě.

„Tamhle stojí ti šťastnější z nich,“ pronesl někdo, když si všiml Joanova pátravého pohledu. „Měli na sobě záchrané vesty a loď je vylovily z moře pěkný kousek odsud. Je to sotva půl hodiny, co je naši lidi našli semknuté k sobě jako hejno ryb, aby je proud neodnesl od ostatních.“

Joan přikývl a popošel o něco blíž k utonulým. Nějací policisté ho chtěli odehnat, ale když jim ukázal novinářský průkaz, obrátili svou pozornost na kroužek všetečných turistů a začali uplatňovat svou autoritu vůči vystrojeným plážovým povalečům, kteří se celý výjev pokoušeli zachytit svými chytrými telefony.

Nemají v sobě kousek citu, pomyslel si Joan, když vytáhl fotoaparát.

Řecky neuměl, ale řeč těla záchranářů byla jasná a srozumitelná. Právě pilně gestikulovali a ukazovali na moře za prvními línými vršky vln. Jeden z členů záchranářského týmu namířil světlo reflektoru na to, co vlny hnaly k pevnině.

Když se tělo objevilo asi dvacet metrů od břehu, jeden ze záchranářů se k němu dobrodil a zatáhl za něj, jako by to byl uzlíček hadrů. A zatímco vytahovali bezvládné tělo na břeh, kdosi z přeživších propukl v pláč.

Joan se otočil ke skupince. Naříkaly v ní dvě ženy, záda ohnutá, obličej skrytý v dlaních. Pokoušely se pochopit, čeho byly svědky. Byl na ně žalostný pohled. Muž s divokým černým plnovousem stojící vedle nich se je nesmlouvavě snažil umlčet, ale na jejich projevu hlasitého zoufalství se nic neměnilo. Naopak se ještě zhoršil, když k utopenci přiskočil nějaký mladík s lysinou na temeni v modrém saku od uniformy a vyfotografoval mrtvého z těsné blízkosti. Vypadal formálně, nejspíš měl zdokumentovat všechny uprchlíky,

takže si ho Joan vyfotil a pro jistotu na chlapíka kývl, jako by sám měl zvláštní povolení tam být. Žádné další lidi od novin kolem sebe naštěstí neviděl.

Pak se otočil a udělal si několik snímků plačících žen ve skupince, protože jako novinář věděl, že hluboký zármutek, který někomu vmetete rovnou do tváře, vždycky zapůsobí. I když přímo kvůli tomu tady nebyl. Chtěl to udělat přesně tak, jak to měli v plánu autoři televizního pořadu v Barceloně. Odhalit, vykreslit, šokovat a sdílet.

I když to bylo smutné, ten utonulý byl zkrátka jeho osobní trofej: Joan se mrtvého pokusí přivést k životu, a to nejen pro malý okruh čtenářů katalánských novin. Bude to pro celý svět, stejně jako když před několika lety utonul tříletý chlapec syrsko-kurdského původu a jeho fotografie se dostala na titulní stránky novin po celém světě. Bez ohledu na to, jaká hrůza to všechno je, on vypíchne osud jednoho konkrétního člověka, získá si tím renomé a zbohatne. Tak zněl plán.

Na chvíli se zarazil. Náрек za ním zněl mnohem opravdověji, než když v Barceloně TV11 ukazovala obrázky z pláže v Agii Napě. Něco takového dodává příběhu na koloritu a navozuje to dojem skutečnosti, je to velmi dobrý materiál, pokud má nějaký příběh vyniknout nad ostatními. Ale kupodivu to s sebou přináší i něco dalšího. Joan ten pocit dobře znal z jiných souvislostí, jenže sem podle něj nepatřil. Proč by měl mít kvůli tomu, co dělá, výčitky svědomí? Nepustil se snad do něčeho naprosto mimořádného? Do něčeho, co stojí za to?

Fotoaparát mu najednou ztěžkl v rukou. Byl přesvědčený, že se jedná o něco výjimečného. Anebo jen vykradl koncept TV11? Protože nehledě na to, jestli prováděl rešerši na místě nebo ne, nebyl jeho úmysl ničím jedinečný. Jen je využil, proč by si to nepřiznal, aspoň sám sobě.

Joan se tu myšlenku pokusil zaplašit. Vykradl je, no a co? Jen když se mu podaří být dostatečně autentický. Kdo by pak mohl cokoliv namítat?

Za chvíli, až zdokumentuje, jak muže vyloví, se obrátí na plačící ženy a pokusí se zjistit, proč se jeho smrt tak krutě dotkla právě jich a jestli utonulého osobně znaly. Mohl by tak získat podrobnosti o jeho identitě a odhalit důvod, proč utíkal. Odkud by ho lidé nahoře na souši mohli znát? A proč zemřel on, a ne oni? Byl slabý? Byl to slušný člověk? Měl děti?

Joan vykročil směrem k utonulému a chystal se ho vyfotografovat, jak tam ležel s tváří obrácenou ke vzdouvajícím se vodám. Muž měl kolem sebe omotané oblečení neurčitého vzhledu, jako by se jednalo o nějaký národní kroj. A vtom nějaký záchranář vytáhl tělo z pravidelně se pohybující mořské vody docela.

Joan byl přímo u toho, když se tělo pootočilo, a zaražil se.

V okamžiku, kdy záchranář naposledy zatáhl mrtvého za ruce, otočila se i hlava a Joan zjistil, že se nejedná o muže, ale o starší ženu.

Nemohl se na to dívat. Nikdy se neocitl tak blízko mrtvole, bylo to opravdu nepříjemné. Viděl oběti dopravních nehod a zakrvácený asfalt, blikající modrá světla sanitek, které marně vyjely na pomoc, a během své krátké kariéry soudního referenta mnohokrát navštívil márnici. Ale ve spojitosti s těmito utonulými se ho osud bezbranné ženy dotkl daleko víc. Cesta, na kterou se ta žena vydala, byla nadějná a dlouhá, a skončila tak tragicky. Jak zvláštní a neuvěřitelný příběh se z toho mohl vyklubat.

Zhluboka se nadechl a nabral do plic vlhký mořský vzduch, zadržel dech a zahleděl se na moře černé jako noc,

aby zůstal klidný. Protože určitě bylo štěstím v neštěstí, že se nejednalo o muže, mladou ženu ani o dítě. Moc dobře věděl, že historka se bude lépe prodávat, když oběti byla starší žena. Komu by její nešťastný osud nepřípadal nesmyslný a groteskní? Tak dlouhý život a tak bídná smrt.

Joan myšlenku po chvíli přijal a namířil fotoaparát na zemřelou. Zvolil automatické nastavení, za několik vteřin stiskl tlačítko nahrávání videa a začal obcházet tělo, aby zachytil veškeré detaily, než ho záchranáři zarazí.

Navzdory času, který tělo strávilo ve slané vodě, a útrapám cesty přes moře nebylo těžké představit si, že žena pocházela z dobře zajištěné rodiny. I to hrálo Joanovi do karet a zaručeně mu to umožní celý příběh lépe prodat a nabídnout lepší obrázek. Kolikrát už všichni viděli těžce zkoušené lidi v otrhaných šatech poznamenané utrpením dlouhé cesty? Tato žena byla naopak oblečená vkusně, rtěnka si udržela svou světle červenou barvu a oční stíny zůstaly téměř neporušené. Bývala krásná. Bylo jí kolem sedmdesáti, přišla o boty a kožešinový kabát měla rozedraný. To ten ho ze začátku zmátl. Nebylo však možné přehlédnout hluboké vrásky, jež se ženě táhly po tvářích odshora dolů a jistě byly odrazem některé ze zkoušek, kterým byla žena vystavena a které ji přiměly zvolit tak zoufalé východisko. A přece působila nápadně důstojným dojmem.

„Víš se, odkud ti lidé pocházejí?“ zeptal se anglicky inteligentně vyhlížejícího muže v civilu, který klečel vedle těla.

„Řekl bych, že jsou ze Sýrie, vzhledem k tomu, odkud proudili uprchlíci v posledních dnech,“ odpověděl.

Joan se obrátil k přeživším. Snědá plet, ale jen o odstín snědší, než mají Řekové, takže Sýrie se nabízela jako pravděpodobné vysvětlení.

Podíval se na řadu vyrovnaných těl v písku a spočítal je. Bylo jich sedmatřicet. Muži, ženy a snad jen jedno jediné dítě. Joan si vzpomněl na světelnou tabuli v Barceloně na opačné straně Středozemního moře, kde teď svítilo do noci číslo 2117. Jak nesmyslná ztráta a plýtvání životem.

Vytáhl poznámkový blok a zapsal si datum a čas, aby měl aspoň pocit, že se pustil do práce, která ho měla zachránit před záhubou a poskytnout mu nový smysl. Měl to být článek o nenápadné oběti, nikoliv o vitálním dospělém v nejlepších letech nebo o bezbranném dítěti, ale o staré ženě, která se utopila právě před chvílí. O člověku, kterému se v tomto roce stejně jako těm dvěma tisícům sto šestnácti před ním nepodařilo překonat Středozemní moře.

Naškrabal titulěk „Oběť číslo 2117“ a zabloudil očima k hloučku přeživších. Hledal ty dvě nářikající ženy. Mnozí z těch, kteří tam stáli a tiskli se k sobě, se stále ještě chvěli se zmučeným výrazem ve tváři, ale ty dvě ženy a muž s mocným plnovousem už tam nebyli. Místo nich se na tomtéž místě objevil chlapík v modrém saku od uniformy, který před chvílí stál vedle Joana a fotografoval.

Joan zastrčil blok do kapsy a chtěl pořídit několik detailních záběrů ženina obličeje, ale zarazil ho pohled jejích jasných, otevřených očí.

Proč k tomu došlo? ptaly se.

Joan uskočil. Veškeré nadpřirozeno mu připadalo směšné, ale v tomto případě se rozklepal po celém těle. Jako by se s ním žena pokoušela navázat kontakt. Chtěla ho přimět, aby pochopil, že vůbec ničemu neporozuměl a že to není v pořádku.

Joan nemohl odvrátit zrak, protože v těch krásných, živých očích číhaly stále další a další otázky.

Kdo jsem, Joane?

Odkud pocházím?
Jak se jmenuji?
Joan k ní poklekl.
„Já na to přijdu,“ řekl a zatlačil jí oči. „Přísahám.“

„Ne, Joane, kolikrát mám opakovat, že cestovní výdaje vám jako novináři na volné noze rozhodně proplatit nemůžeme, pokud jste to neměl předem domluvené?“

„Ale vždyť mám všechny účtenky s sebou. Vystavil jsem kompletní vyúčtování!“

Postrčil desky s letenkou na Kypr a doklady za všechna ostatní vydání přes přepážku a usmál se nejsladším úsměvem, jakého byl schopen. Kompetence úřednice Marty Torrasové znal dokonale, neměla právo ho odmítnout, obzvlášť ne dnes.

„Marto, copak jste neviděla, že jsem měl včera článek na titulce? Nebyl to jen sloupek v příloze, ale hlavní tahák *Hores del dia* a to nejlepší, co jsem kdy napsal. Vím jistě, že účetní oddělení těch šestnáct set eur odsouhlasí. No tak, Marto, nemám na to, abych si cestu zaplatil sám. Půjčil jsem si od bývalé přítelkyně.“

Joan přišel s prosíkem a nic nepředstíral. Bývalá přítelkyně mu jednu vrazila a vyhrožovala, že ho udá na policii. Řekla, že je zloděj, a rozplakala se, protože věděla, že svých šestnáct set eur už nikdy neuvidí. Pak nastavila ruku a poručila mu, aby jí vrátil klíče od obchodu, a tím jako její bývalý skončil. Byl z něj ex na druhou.

„Tvrdíte, že účetní to dozajista uzná. Ha! Jenže účetní jsem *já*, Joane,“ odfrkla si. „A vaše bejvalka musí být úplně padlá na hlavu, jestli si myslí, že sem můžete jen tak vtrhnout a brát si peníze z pokladny, jak se vám zlíbí.“

Zatímco si Joan lízal rány, Marta se otočila a odkráčela zpátky ke svému psacímu stolu. Knoflíček na sukni, který měl udržet rozevírající se zip, byl pryč a zip už byl napůl otevřený. Všechny ženské z účtárny byly stejné.

Trpěly nadváhou a každou volnou myšlenkou se točily kolem siesty a dalšího příjmu kalorií. Strašný pohled, když člověk sám neměl na víc než na čistou vodu.

„Tak mi proplatte aspoň letenky, Marto, noviny si to můžou všechno odečíst.“

„Stěžujte si u své redaktorky a uvidíte, jestli to pomůže,“ řekla netečně. Neobtěžovala se ani otočit.

Nahoře v redakci očekával možná trochu porozumění. Zasloužené uznání, že *Hores del dia* s jeho včerejší reportáží konečně získaly trhák, kvůli kterému je citoval všečen světový tisk. Cizí média dokonce použila i jeho snímky. Utonulou starší ženu v kožichu, jak se koupe ve světle reflektorů, oběti na pláži, plačící ženy. To by bylo, aby na tom jeho chlebobárce nevydělal balík!

Jenže kromě mladého zahraničního dopisovatele, který očividně kroutil hlavou, když Joan vstoupil mezi kóje stálých zaměstnanců, mu nikdo z redakce nevěnoval pozornost. Ani nepokývali hlavou na znamení uznání, ani se na něho neusmáli. Zatraceně, ve filmu kolegové vždycky povstanou a zatleskají, když se něco takového přihodí. Co se to tu děje?

„Mám jen pět minut, Joane, tak mluv stručně.“ Redaktorka zavřela dveře do redakční místnosti a zjevně zapomněla naznačit, že by se mohl posadit, ale on si přesto sedl.

„Právě volala Marta z účtárny a říkala, že bys chtěl, abychom ti pokryli cestovní výdaje.“ Ztěžka se na něho podívala přes okraj brýlí. „Jenže na to, Joane, zapomeň. Za článek z té pláže v Agii Napě dostaneš jedenáct set eur, které jsem ti, já hloupá, slíbila při odevzdání, ani o cent víc. A koukej za ně být vděčný.“

Joan nic nechápal. Předpokládal, že mu příběh utonulé nakonec přinese zvláštní příplatek a nabídku stálého zaměstnání. Ale proč se na něho Montse Vigová, redaktorka externích reportérů, dívala, jako by ji poplival?

„Zesměšnil jsi nás, Joane.“

Joan zavrtěl hlavou. Co tím chce pro všechno na světě říct?

„Asi bych ti měla prozradit, jak se ta historka o oběti číslo 2117 vyvinula dál. Pravda, včera to sice ještě vypadalo na zajímavý příběh, jenže ráno ses o ní dočetl přinejmenším v padesáti zahraničních novinách, nemluvě o tom, že všechny noviny v Barceloně o ní píšou taky. Kromě nás. Jádro pudla je, Joane, v tom, že svou práci neodvedl dostatečně dobře. A ani zdaleka ne tak dobře, jako tvoji kolegové. Měl jsi to důkladně zpracovat, když jsi byl přímo u zdroje, kamaráde.“

Mrskla před něho na stůl několik výtisků španělských novin a titulke nejblížeších z nich mu vyrazil dech.

„Oběť číslo 2117 byla zavražděna!“

Potom redaktorka ukázala na řádek o kousek níž. Stálo tam: „Informace *Hores del dia* o oběti číslo 2117 nejsou pravdivé. Žena se neutopila, ale někdo ji brutálně zavraždil, probodl jí hrdlo.“

„Snad chápeš, že špatně odvedená rešerše k článku padne na mou hlavu,“ řekla a smetla ponižující hromádku ze stolu. „Ale je to samozřejmě moje vina. Měla jsem to předvídat po těch nezáživných esejích, které ses nám pokoušel vnutit posledně.“

„Nerozumím tomu,“ marně se snažil Joan a opravdu ničemu nerozuměl. „Vždyť jsem viděl, jak ji to vyneslo na břeh. Byl jsem u toho, když k tomu došlo. Vidělas přece moje fotky.“

„Tak jsi měl s tím focením počkat, až tu ženskou otočí. Někdo ji probodl přímo mezi třetím a čtvrtým krčním obratlem takhle dlouhým bazmekem,“ naznačila délku rukama. „Byla na místě mrtvá. Zaplatpánbu nejsme jediní, kdo to zvorál. Štáb TV11 v každém případě změnil prvotřídní obraz mladého muže, kterého to vyplavilo na pláži v Agii Napě v den, kdy jsi tam byl. Jak se ukázalo, ten chlap stál v čele teroristické buňky. Čerstvě oholený satanáš.“

Joanem to otrásl. Byla zavražděna? To se mu snažily prozradit její oči? Toho si měl... toho si měl všimnout?

Joan se obrátil na redaktorku. Okamžitě jí chtěl všechno vysvětlit. Co se stalo a proč se svého úkolu nezhostil lépe. Nechal se svést a moc dobře věděl, že to novináři nesmějí.

Někdo zaklepal na dveře a dovnitř vešla Marta z účetního oddělení. Podala Montse Vigové dvě obálky, a aniž věnovala Joanovi jediný pohled, vyplula zase ven.

Redaktorka mu jednu z nich podala. „Tady máš svých jedenáct stovek, i když si je nezasloužíš.“

Joan si obálku beze slova vzal a bylo to. Právo rozhodovat náleželo Vigové, tak co mohl dělat? Nic! Trochu se zlomil v pase a otočil se, aby se vyplížil. Otázkou zůstávalo, jak dlouho ho ta obálka udrží naživu. Okamžitě se zpotil.

„Kam se ženeš?“ ozvalo se za ním. „Snad si nemyslíš, že z toho vyklouzneš tak snadno.“

Za okamžik stál na ulici a zíral na budovu, ze které právě vyšel. Odspodu od Diagonaly se do centra města blížila další demonstrace, takže slyšel pronikavé píšťalky, skandování hesel, bojový pokřik a vzteklé troubení aut, ale jemu v hlavě hučelo jen to, co mu právě řekla redaktorka.

„Tady máš pět tisíc eur a přesně čtrnáct dní na to, abys tomu celému přišel na kloub. A uděláš to sám, rozumíš?

Je to nouzové řešení, protože nikdo z tvých kolegů se té kauzy nedotkne ani pohrabáčem. Říkají, že je tam spousta stop, ale už vychladly. Jenže ty je zase pěkně nažhaviš, dlužíš to novinám. Najdeš někoho z těch přeživších, aby ti řekli, co to bylo za ženskou a co přesně se jí stalo, je ti to jasné? Z rozhovorů se zachráněnými víš, že cestovala spolu se dvěma ženami — jednou mladší a druhou starší, se kterými mluvil ten chlap s plnovousem —, dokud se s nimi gumový člun nepotopil. Musíš je najít. Máš je na fotkách, takže víš, jak vypadají. Denně mi budeš podávat hlášení, kde jsi a co děláš. V redakci o tom zatím sesmolíme nějakou báchorku, aby to zůstalo po celou dobu pěkně živé. Těch pět tisíc eur ti musí vystačit na všechno, co podnikneš, jasné? Je mi úplně jedno, koho podplatíš a kde budeš bydlet. Jestli ti z toho, co máš, nezbude na nocleh, tak spi na ulici. Jestli nebudeš mít na jídlo, tak nežer. Dokud ten úkol nesplníš, tak mi sem nelez a nežebrej o další prachy, rozuměl jsi? Tohle není žádný *El País*.“

Přikývl a potěžkal obálku. Co jiného mu zbývalo než práci dokončit?

Těch pět tisíc eur bylo vlastně jasná odpověď.

4) Alexander

V posledních měsících nabyl takové hbitosti v prstech, že měl skoro dojem, jako by s ovládáním splynul v jedno. V nejlepších hodinách dne představovaly počítač a svět Kill Sublime jeho jedinou realitu a vzdálenost mezi ním, vojáky na monitoru a těmi, které zabíjeli, se stávala nekonečnou i nicotnou zároveň.

Alexander se té hře oddal tělem i duší a měl k tomu mnoho důvodů. Zatímco jeho kamarádi z gymnázia odhodili studentské čapky absolventů do skříně a pokoušeli se zapomenout na všechny studijní útrapy tím, že cestovali do vzdálených krajů, jako je Vietnam, Nový Zéland a Austrálie, Alexander se věnoval nejtemnější podobě opovržlivého přístupu k životu. Jak se proboha můžou jeho stupidní spolužáci poflakovat po světě a dělat jakoby nic? Totálně ignorují, že lidé jsou hnusné krysy, které se chtějí jen povyšovat nad ostatní a požírají se navzájem. To on by rozhodně udělat nemohl, i kdyby chtěl sebevíc. Vlastně všechny lidi nenáviděl. Když se k němu někdo moc přiblížil, nemilosrdně odhalil jeho zavrženíhodné vlastnosti a nejhorší stránky jeho osobnosti a vysmál se mu. To z něj dělalo ideální terč šikany a vytvářelo to mezi ním a ostatními všechno jiné, jen ne přátelské a blízké vztahy. Proto Alexander zvolil jinou cestu. Rozhodl se žít ve virtuální realitě a za nic na světě neopouštět svůj pokoj, pokud by tím riskoval, že se potká s někým jiným. Až nastane čas, kdy se konečně rozhodne vyjít mezi lidi, bude to poslední den jeho života.

A tak to bude.

Po většinu dne mu do pokoje z opačné strany dveří pronikal hluk jen sporadicky. Od čtyř hodin odpoledne do půlnoci a od čtvrt na sedm do tři čtvrtě na osm následujícího

rána slyšel své rodiče, jak se pohybují po domě. Když se vypravili do práce, konečně za sebou zabouchli a všechno ztichlo, Alexander odemkl dveře a vyplížil se z pokoje. Vylil nočník do záchodu, namazal si chleby na celý den, navařil několik termosek kávy a zase se odplížil zpátky. Zamkl za sebou a šel si ještě lehnout. Spal do jedné odpoledne. Pak hrál dvanáct hodin na počítači Kill Sublime, pár hodin se prospal, aby trochu šetril oči, a potom seděl ještě hodinku dvě před monitorem.

Tak trávil dny a noci. Střílel a pátil kolem sebe pořád dál a dál a jeho takzvaný *killcount* rostl a každým dnem si zlepšoval *winrate*, počet všech zneškodněných nepřátel v aktuální hře. Jestli někdo patřil k elitním hráčům této hry, pak to byl on.

Na víkendy se Alexander připravoval obzvláště pečlivě. Každý pátek ráno se zásoboval dostatečným množstvím ovesných vloček, mléka, másla a chleba a postupem času si zvykl i na štiplavý zápach nočníku, než se mu ho podařilo v pondělí konečně vynést. O zpropadeném víkendu, který nabourával jeho každodenní rutinu, navíc za zdmi většinou slyšel rodiče. Jejich přibývajících hádky mu starosti nedělaly, skoro se jimi bavil, ale když se najednou rozhostilo ticho, ihned zpozorněl. Mohli by se mu zase nečekaně objevit za dveřmi a vyhrožovat mu, že je za chvíli vyrazí a nechají ho hospitalizovat. Že vypnou internet, což ho nijak neděsilo, vzhledem k tomu, jak na něm sami byli závislí. Navíc věděli, že má silný bezdrátový modem a dokáže se napíchnout na sousedy, kdyby to snad opravdu mělo zajít až tak daleko. Pak tvrdili, že už nebudou vybírat peníze z jeho dědictví po babičce, a tudíž pro něho nebudou nakupovat jídlo. A že sem naženou někoho, aby si s ním promluvil, nějakého psychologa, člověka ze sociálky, rodinného terapeuta nebo

tak něco, no ano, dokonce mu vyhrožovali i bývalými spolužáky.

Jenže Alexander věděl ze všech nejlépe, jak to je, vzhledem k tomu, jací jeho rodiče byli. Kdyby někdo vytušil, co se v jejich rozkošném žlutém domku na kodaňském předměstí děje, nic by z toho neměli. Když stáli za dveřmi jeho pokoje a žadonili, jak uměli nejlépe, a pokoušeli se znovu vyvolat dojem maloměstské iluze o normálním rodinném životě, plival na zem nebo se smál jako blázen, dokud nesklapli.

Bylo mu úplně fuk, jak se přitom cítili. Mohli si za to sami. To měl vyměknout, když máma srdceryvně vzlykala? Co si ksakru myslela? Že ho tím zlomí? Že najednou zmizí všechny její špatné stránky a svou bezmocí přiměje všechno to svinstvo vyprchat? Že Alexander zapomene, jak málo se ona spolu s tou směšnou parodií na jeho otce zajímá o zbytek světa?

Nenáviděl je. A až konečně nadejde den, kdy opustí svůj pokoj, strnou hrůzou, že si vůbec přáli, aby ty dveře otvíral.

Přinejmenším podvacáté toho dne se zatetelil radostí, když zvedl oči z barevné krajiny násilí na zamrzlém monitoru o něco výš na titulní stránku novin, kterou měl už několik dní pověšenou na zdi a která mu poskytla definitivní odpověď na to, jak by mohl zareagovat na lhostejnost a cynismus, jež byly typické pro jeho rodiče a jim podobné. Protože za všechno na světě můžou přesně takoví, jako jsou oni. To oni byli příčinou toho, že se takové oběti jako ta žena na fotografii na stěně budou objevovat věčně.

Když byli otec s matkou v práci, neotevřené noviny ležely v předsíni, jako by se rodičů dění ve světě vůbec netýkalo. A titulke ho zaujal. Skutečnost, že se ta žena výrazně podobala jeho babičce, se ho dotkla na citlivém místě a vynořily

se mu bolestné vzpomínky na něhu a péči, kterou ho zahrnovala jen ona.

Když si v novinovém článku přečetl o ženině osudu jako o jednom z tisíců, popadl ho šílený vztek, o kterém věděl, že se v něm měsíc za měsícem hromadí a že k němu konečně bude muset zaujmout nějaké stanovisko.

Alexander si ženu dlouho prohlížel. I když se jí v očích zračila smrt a navzdory tomu, že pocházela z cizokrajného světa, ve všech směrech vzdáleného tomu Alexanderovu, připomínala mu lidskou bytost, pro kterou by se obětoval. Zpráva, již zanechá světu, bude strašlivá a jasná. Každý útok na člověka by měl být tvrdě potrestán.

V prvé řadě se o svém úmyslu podělí s policií, a až to celé konečně začne, nebude o novinové titulky nouze.

Pevně stiskl rty a souhlasně kývl hlavou. Právě se dopracoval k vítězství číslo devatenáct set sedmdesát. Zabil víc než dvacet tisíc nepřátel, a jestli tu má prosedět celý den, měl by radši pokračovat, aby dosáhl svého cíle, a to víc než dvou tisíc vítězství během relativně krátké doby. Všechno proto, že je solidární s anonymním číslem oběti 2117 visící na stěně.

A až konečně dosáhne tohoto nepředstavitelného počtu vítězství, vyjde z pokoje a pomstí se za tu starou ženu a za všechny hrůzy, kterým byl on sám vystaven, a to do takové míry, že nikdo nebude moci zůstat na pochybách.

Podíval se na druhou zeď, kam si zavěsil samurajský meč, který zdědil po dědečkovi a jehož ostří nabrousil, když hrával Onimushu na Playstationu dvojce.

Brzy dostane příležitost ho použít.

Byl to jeden z těch deštivých dní, kdy měl Carl dojem, že Monina holá kůže a obílené stěny paradoxně jen září ve slabém světle pronikajícím dovnitř žaluziemi. I to ráno pohladil očima měkké prohlubně, které se Moně dělaly mezi šlachami na krku. V noci spala tvrdě, jak měla ve zvyku, když teď byl s ní. V prvních měsících po smrti své mladší dcery Samantha bez ustání plakala a naléhavě ho prosila, aby jí byl denně nablízku. Když ležel vedle ní v posteli, horečně se ho snažila nahmatat. Plakala, dokonce i při milování a často po celou noc. A Carla strhla s sebou.

Samozřejmě na nich ta doba zanechala hluboké šrámy, ale nebýt Carla a odpovědnosti, kterou Mona cítila vůči Ludwigovi, čtrnáctiletému pubertákovi, kterého po sobě Samantha zanechala, bylo by pro ni asi příliš těžké žít dál. Na skutečnosti, že se pomalu dostávala do snesitelnějšího stavu a začínala normálně žít, rozhodně neměla zásluhu její starší dcera Mathilda. S tou se Mona vlastně nikdy nebavila.

Carl se natáhl po hodinkách. Bylo načase, aby zavolal domů Mortenovi a ujistil se, že nahodí Hardyho.

„Už musíš?“ ozvalo se vedle něj rozespale.

Pohladil ji po krátkých, vlastně už úplně šedivých vlasech. „Za tři čtvrtě hodiny musím být na ředitelství. Klidně ještě spi, probudím Ludwiga a postarám se, aby se vypravil.“

Vstal, zastavil se pohledem na obrysech jejího těla pod peřinou a pomyslel si totéž co každé ráno.

Jak těžké to ženy v jeho životě vlastně měly.

Stejně jako skoro celý předchozí týden visela i dnes nad policejním ředitelstvím černá deka mraků. Celkem vzato další

promarněný podzim, který na něho těžce doléhal a tlačil ho vstříc temným zimním měsícům. Tuto roční dobu jednoduše nesnášel. Plískanice, sníh a blázni, kteří pobíhají kolem jako splašení, aby nakoupili dárky, bez kterých by se člověk zaručeně obešel. Už v říjnu začínají hřímat vánoční koledy, záplava světel je enormní, všude tuny plastu a blýskavých věcíček, které by člověku měly připomenout požehnaný příchod Ježíše, ale Carlovi naháněly spíš hrůzu. A jako by to samo o sobě nestačilo, za těmi šedými zdmi leží na jeho psacím stole různé složky svědčící o tom, kolik se po Dánsku potuluje vrahů, na něž ty smřčky, jedličky a vánoční ozdobičky nemají vůbec žádný vliv a o kterých nikdo z jejich okolí netuší, co provedli. A je očividně pouze na něm, aby ty hajzly vyčmuchal.

Maličkost, *piece of cake*, dalo by se říct. Jenže svět byl od doby, kdy referentka sociálního odboru přede dvěma lety naprosto s přehledem a chladnokrevně vraždila své klientky, čím dál šílenější. K přestřelkám docházelo přímo na ulici. Vyhrožovalo se zaměstnancům veřejné správy. Nesměly se nosit burky, zakázaly se obřízky a spousty dalších věcí, které se nedaly pořádně kontrolovat nebo vyžadovat, navíc by to bylo čiré bláznovství. Kolegové byli ochotni se radši pustit do obecní politiky, než aby se snažili chytat daňové podvodníky, nepřizpůsobivé přistěhovalce nebo podvodné finančníky. Oblasti, které konečně začaly fungovat, by šly zase rychle k čertu. Všechno to stálo spoustu času a nesmyslně investované energie. Carl už začínal mít toho srabu prostě dost.

Jenže kdo by se pro všechno na světě ujal vyšetřování závažných trestných činů, které se policistům ze druhého patra nepodařilo vyřešit, kdyby toho Carl najednou nechal? Protože myšlenka všeho nechat se tu v každém případě

nabízela. Mohl by se místo toho stát třeba vychovatelem nebo hlídat psy a sám si rozhodovat o tom, jakou bude mít náladu, s kým se bude stýkat a o koho se bude starat. Ale kdo by pak ty zmetky venku mezi lidmi zastavil, kdyby všichni uvažovali takhle?

Carl už pomalu nevěděl, jestli měl chuť na tu otázku odpovídat, a když pokývl na pozdrav kolegům ve službě na vrátnici, nahlas vzdychl. Všichni na ředitelství věděli, co takové povzdychnutí u Carla znamená. Že má člověk sklaptopnout a držet se od něho dál. Ale kupodivu se zdálo, že dnes Carla ani jeho vzdychání nikdo nezaznamenal.

Už cestou do sklepa si všiml, že věci nejsou úplně jako obvykle. Lidé tupě zírali před sebe a až na téměř přízračnou zář z Gordonovy kanceláře na konci chodby, byla dole tma jako v pytli. Na oddělení Q bylo všude zhasnuto.

Carl si odfrkl. Co teď? Kde se tu vlastně vůbec rozsvěcí? Zatracené světlo. Na takové věci snad měl svoje lidi.

Snažil se nahmatat vypínač na konci schodiště, jenže žádný neobjevil. Zato tam stál nějaký velký těžký krám, do kterého vrazil špičkou boty a natloukl si o něj koleno. Zaklel a ustoupil stranou, pak popošel o krok vpřed a znovu zakopl o jakýsi ohromný hranatý předmět, až narazil hlavou do zdi, a ještě se o nějakou svislou trubku uhodil do ramene. Nakonec se natáhl jak široký, tak dlouhý.

Na podlaze ze sebe vysypal nadávky, o kterých ani netušil, že existují.

„Gordone!“ zavyl ze všech sil, když se sbíral ze země a šmátral před sebou po zdi. Nikdo neodpověděl.

V kanceláři konečně zmobilizoval „maďarku“ a počítač. Pak si sedl a svíjel se bolestí.

To byl vážně na pracovišti jediný z oddělení? V tom případě k tomu došlo poprvé za velmi dlouhou dobu.

Natáhl se po termosce, ve které jen výjimečně zůstávalo trochu kávy z předchozího dne.

Vem to čert, pomyslel si, když s konvicí zacloumal a usoudil, že by v ní mělo být dost tak na půl hrnku, ať už teplého, nebo studeného.

V zásuvce našel fialový hrnek, který mu věnoval nevlastní syn a který byl tak neobyčejně ohyzdný, že se vlastně nehodilo, aby ho člověk vytahoval na denní světlo. Nalil si kávu.

Co to kruci je? napadlo ho, když uviděl lístek na stole.

*Milý Carle,
archivní materiál, který jsi sháněl v souvislosti
s probíhajícím vyšetřováním, se mi podařilo postavit
do chodby, protože na mě ty krabice byly moc těžké
a dál jsem je, já nebohá, nedonesla.*

Srdečně zdraví

Lis

Carl vytřeštil oči. Fakt skvělé místo na odložení beden, jenže jak by se mohl zlobit, když je tam nanosila jednoznačně nejkrásnější ženská z celého policejního ředitelství?

Odložil na stůl mobilní telefon a chvíli se na něj jen díval.

Proč jsi ho nepoužil, když jsi neměl světlo?! napadlo ho a zlostně uhodil pěstí do stolu, načež hrnek poposkočil, přistál na boku a polil kávou nejen lístek od Lis, ale i celý stoh papírů, který měl Carl brzy prostudovat, takže vypadaly, jako by prošly septikem.

Deset minut seděl a civěl na zasviněné desky složek a myslel na cigarety. Mona ho požádala, aby přestal kouřit, takže

nebylo co řešit, ale touze natáhnout kouř do plic a vydechnout ho nosem se nedalo tak snadno poroučet. Abstinenční příznaky byly nepříjemné a zjevně byl kvůli nim protivný, což Asad s Gordonem poznali na vlastní kůži, ale na někom se přes den odreagovat musel, aby byl opět připravený na setkání s Monou a mohl se blýsknout lehkým náznakem přirozeně pozitivního naladění.

„Krucí!“ zněla jeho mantra, když ho přepadla chuť na cigaretu. Jako by to něčemu mohlo pomoci.

Když zazvonil telefon, málem se lekl.

„Mohl bys na chvilku nahoru, Carle?“ Určitě to nebyla otázka, o které by se dalo nějak diskutovat. Policejní ředitelka měla i na ženu muší váhy v přechodovém věku nevykykle pisklavý hlásek, ze kterého by se mohlo udělat špatně každému.

Ale proč *volala*? Že by oddělení zrušili, a proto je tu taková tma? Nebo ho chtějí vyhodit? Že by o něm rozhodli potají za jeho zády? V tom případě by s tím nebyl zrovna srozuměný.

Nahoře ve druhém patře ihned vycítil pohřební náladu. Dokonce i Lis se nápadně mračila a chodba vedoucí k ředitelčině kanceláři se zdála být napěchovaná ztichlými vyšetřovateli.

„Co se to tu k čertu děje?“ zeptal se Lis.

Zavrtěla hlavou. „Nevím přesně, ale nic dobrého to není. Něco s Larsem Bjørnem.“

Carl povytáhl obočí. Konečně ho nachytali při nějaké všivárně? To by ho ale setsakramentsky potěšilo.

Za minutu stál v poradním sále s kolegy, kteří měli do jednoho tváře zcela bez výrazu. Byli tu snad zase nějakí politici a seškrtali jim rozpočet? A byla to vina Larse Bjørna?

Nedivil by se. Každopádně podle toho, co Carl viděl, Lars tu nikde nebyl.

Policejní ředitelka si navyklým pohybem ramen posunula trochu těsnou uniformu přes prsa, aby ji netáhla.

„Je mi líto, co vám musím sdělit, ale jak už někteří z vás vědí, zavolali nám před tři čtvrtě hodinou z Gentoftské nemocnice a potvrdili, že Lars Bjørn je po smrti.“ Na chvíli sklonila hlavu a Carl se pokoušel pochopit, co to ksakru právě řekla.

Lars Bjørn a mrtvý? Byl to sice hajzl a arogantní otrapa a Carl k němu choval mizivé sympatie, ale přát si přímo jeho smrt? To přece jen...

„Lars si šel dnes brzy ráno jako vždy zaběhat do Bernstorffského parku, a když se vrátil domů, zjevně mu bylo dobře. Ale už za pět minut nemohl popadnout dech, následoval srdeční záchvat, a ten tedy...“ Chvíli trvalo, než se vzchopila a pokračovala dál. „Jeho manželka Susanne, kterou jistě mnozí z vás znáte, mu zkusila dát masáž srdce, ale přestože sanitka přijela hned a lidé na áru dělali, co mohli, život mu už nezachránili.“

Carl se rozhlédl kolem. Několik kolegů vypadalo upřímně dojatě, ale většina z nich už podle všeho dumala, kdo Bjørna nahradí.

Bude to peklo, jestli se toho ujme někdo jako Sigurd Harms, pomyslel si s hrůzou. Ale kdyby náhodou volba vyšla na Terje Plouga, nebo dokonce ještě lépe na Bente Hanseovou, mohlo by to báječně fungovat.

Stačí, když bude držet palce.

Marně v davu hledal Asadův obličej. Asi už byl u Rose nebo v terénu a pracoval. Zato úplně vzadu se nad ostatními tyčil Gordon, bledý jako stěna, s očima zarudlýma jako Mona v době, kdy na tom byla nejhůř.

Když Gordon zachytil jeho pohled, Carl na něj mávl, aby přišel za ním.

„Dneska samozřejmě trochu zvolníme,“ pokračovala policejní ředitelka k zástupu. „Je mi jasné, že část z vás musí být velmi otrěsená, protože Lars byl opravdu uznávaný vedoucí a celé oddělení ho v zásadě bralo jako fajn chlapa.“

V reakci na její slova musel Carl nejdřív několikrát polknout, aby se nevhodně nerozkašlal.

„Smutek musí zahojit čas, ale v příštích dnech se také potřebujeme soustředit na práci, abychom pokračovali běžným tempem. Larsova nástupce pochopitelně jmenuji hned, jak to bude možné. Zároveň to беру jako příležitost k nastavení nového směru, kterým by se ředitelství mělo v příštích letech ubírat.“

Vedle ní stál Janus Staal, vedoucí tiskového oddělení, a přikyvoval. Samozřejmě že přikyvoval. Není snad největší slabostí jakéhokoliv vedení, že jeho členové jen těžko odolávají pokušení obrátit hned všechno naruby, jakmile se jim k tomu naskytne sebemenší příležitost? Jak jinak by sakra mohli vedoucí pracovníci, a ti ve službách veřejnosti obzvlášť, vůbec ospravedlnit svou existenci?

Uslyšel, jak za ním vzdychl Gordon, a otočil se k němu. Nedalo se bohužel říct, že by vypadal kdovíjak skvěle. Carl dobře věděl, že Gordona na ředitelství propašoval Lars Bjørn, takže se jeho reakce asi dala pochopit. Ale nesnažil se od té doby Bjørn Gordonovi pobyt u nich znepříjemnit, jak to jen šlo?

„Kde je Asad?“ zeptal se Gordon. „Je u Rose?“

Carl se zamračil. Gordon si ve spojitosti s Larsem Bjørnem správně vzpomněl na Asada. Mezi Larsem Bjørnem a Asadem odjakživa panoval jakýsi bratrský vztah. Společné zážitky z minulosti, jejichž rozsah Carl neznal, mezi nimi

očividně vytvořily pevné pouto a celkem vzato to byl zase Bjørn, kdo Asada na oddělení Q protlačil. Takže Carl měl být Bjørnovi za co vděčný.

A Bjørn teď byl po smrti.

„Mám Asadovi zavolat?“ zeptal se Gordon a samozřejmě čekal, že se toho Carl ujme sám.

„Nebylo by lepší, kdybychom s tím počkali a řekli mu o tom, až přijde? Jestli je Asad u Rose, mohlo by to rozrušit i ji. A u ní člověk nikdy neví.“

Gordon pokrčil rameny. „Mohl byste mu poslat esemesku, aby vám zavolał, až Rose nebude poblíž.“

Dobrý nápad. Carl ukázal zvednutý palec.

„Dneska ráno mi zase volal ten podivín,“ řekl Gordon, když se vysmrkal a sestupovali po schodech.

„OK.“ V posledních dnech se o tom Gordon zmiňoval snad podesáté. „Zeptal ses ho, proč volá zrovna tobě? Řekl ti to?“

„Ne.“

„A to se ho pořád ještě nepodařilo lokalizovat?“

„Ne. Zkoušel jsem to, ale používá telefonní karty.“

„Hm. Jestli tě to obtěžuje, tak mu příště práskni telefonem.“

„To jsem zkoušel, ale nepomáhá to. Prostě jen za pět vteřin zavolá znovu a pokračuje, dokud si nevyslechnu, co chce říct.“

„Zopakuj mi ještě jednou, co říká.“

„Že bude zabíjet, až dosáhne dvou tisíc sto sedmnácti.“

„To má ještě spoustu let.“ Carl se zasmál. Tu repliku by mohla vypálit i Rose v době své největší slávy.

„Zeptal jsem se ho, co má těch dva tisíce sto sedmnáct znamenat, a odpověď zněla dost tajuplně, že to samozřejmě nastane, až ve hře dosáhne počtu dva tisíce sto sedmnáct,

a pak se ten blázen rozeřval smíchy. Smál se dost nepříjemně, to vám teda povím.“

„Neměli bychom ho tudíž klasifikovat jako lehce vyšinu-tého pitomce? Jak starý podle tebe může být?“

„Nijak zvlášť. Mluvil skoro jako teenager, ale řekl bych, že je o něco starší.“

Dopoledne se protáhlo a Asad Carlovi zpátky nezavolał ani mu neodpověděl na zprávu.

Takže ho asi někdo informoval.

Carl by nejradši vypadł a šel prostě domů. Od té doby, co se sešli nahoře na oddělení vražd, na žádnou složku k pří-padu ani nesáhl a měl stejně silný a neodbytný pocit, že se všechno zhrouť, jako chuť zapálit si.

Jestli Asad do půlhodiny nepřijde, tak zdrhnu, řekl si a prohlédł si nějaké nabídky práce na internetu. Kupodivu tam nebyla žádná šitá na míru třiapadesátiletému policej-nímu komisaři, jehož BMI se blížilo osmadvaceti.

Takže asi zbývá už jen ta komunální politika, ale co by do háje pohledával v allerødske městské radě? A za kterou stranu?

Vtom zaslechl na chodbě Asadův dobře známý krok.

„Už jsi o tom slyšel?“ zeptal se Carl, když se Asad objevil ve dveřích. Všimł si dvou hlubokých vrásek, které se Asadovi udělaly u kořene nosu.

„Jo, slyšel jsem to, tak jsem strávil pár hodin se Susanne. Nebylo to moc příjemné, to mi věřte.“

Carl přikývl. Takže Asad utěšoval vdovu. Natolik si byl s rodinou Bjørnových blízky.

„Carle, úplně jí přeskočilo.“

„Hm, a není to pochopitelné? Přišlo to hodně nečekaně.“

„Ale ne, kvůli tomu ne. Zlobila se, že se vyhonil.“

„On se nevyhonil, on se uštval, Asade. Tak se to říká.“

„To nechápu, vždyť se pořád honil. Každopádně se zlobila i kvůli vyjednávání o rukojmích, na kterém dělal ještě po práci, když přišel domů. Vztekala se kvůli milence. A že vyhazoval moc peněz za všechno možné.“

„Prrr, brzdi. Říkáš, že Lars Bjørn měl milenku?“

Asad na něho zůstal s údivem zírat. „Lars Bjørn obtáhl, co mělo ruce a nohy a podařilo se mu to sbalit, to jste nevěděli?“

Carl vytřeštil oči. Ten suchar sucharská! Co na něm ty ženské proboha viděly, vždyť to byl takový kašpar!

„Proč ho prostě nevyhodila?“

Asad pokrčil rameny. „Velbloudi nemají rádi nová napajedla, Carle.“

Carl si zkusil vybavit Bjørnovu manželku. Projednou nebylo velbloudí přísloví zas až tak od věci.

„Mluvil jsi o vyjednávání o rukojmích, co tím chceš říct?“

„Myslím obchodníky, novináře, hloupé turisty, pracovníky humanitárních organizací...“

„Jo, jo, jasně, já přece vím, které osoby přicházejí nejvíc v úvahu, ale proč Bjørn?“

„Protože v tom uměl nejlíp chodit, když ti na druhé straně zabíjeli při sebemenší chybičce.“

„Aha. A to vás s Bjørnem spojovalo? On ti pomohl s rukojmími?“

Asadovi na chvíli ztuhl výraz ve tváři. „Spíš naopak. A nebyl to případ rukojmích. Bylo to vězení, jedno z nejhorších v celém Iráku.“

„Abú Ghraib?“

Asad přikývl a zároveň zavrtěl hlavou. „Ano i ne. Říkejme mu spíš přístavek. Ve skutečnosti takových bylo víc, ale klidně ho můžeme nazvat Přístavek 1.“

„Co tím přesně chceš říct?“

„Já jsem tomu ze začátku taky nerozuměl, ale později jsem zjistil, že ten stavební komplex byl daleko menší než Abú Ghraib. Ležel zvlášť, vedle hlavní budovy, a věznili tam osoby, které vyžadovaly speciální pozornost.“

„Jako třeba koho?“

„Jako uvězněné cizince, vysoce postavené úředníky, politiky, špiony a bohaté lidi. Někdy celé rodiny, které vzdorovaly Saddámovu režimu. Lidi, kteří toho hodně věděli a které by dozorcí rádi přiměli zazpívat. Tak takoví tam byli.“

Fujtajbl, pomyslel si Carl.

„Lars Bjørn tam teda byl zavřený?“

„Ne, on ne.“ Asad dlouho lehoulnice potřásal hlavou a přitom se díval do země.

„OK,“ řekl Carl. Takže to bylo jedno z témat, kterému by se Asad rád vyhnul. „Vždyť o tom vím od Tomase Laur-sena. Myslím, žeš mi to i potvrdil, když jsem se tě kdysi ptal. Ale promiň, vím, že je to tvoje slabé místo, Asade. Tak prostě zapomeň, že jsem něco říkal.“

Kudrnáč zavřel oči a zhluboka se nadechl, pak se narovnal a zpřímá se podíval Carlovi do očí.

„Ne, Lars nebyl ani ve vězení, ani rukojmí. Ve vězení byl jeho bratr Jess.“ Zamračil se a vypadalo to, že se znovu uzavře do sebe. Zalitoval, že právě poodhalil cípek, který poodhalovat neměl?

„Jess?! Jess Bjørn?!“ Něco na tom jménu bylo Carlovi povědomé. „Mohl jsem se s ním někdy setkat?“

Asad pokrčil rameny. „To bych neřekl. Možná kdysi, ale teď je v domově pro seniory.“ Strčil ruku do kapsy a vytáhl mobilní telefon. Carl ho nezaslechl, takže měl nejspíš vypnuté vyzvánění.

Kudrnáč chvílku přikyvoval s telefonem u ucha a vrásky u kořene nosu se mu prohlubovaly. Když odpovídal, působil nespokojeně. Jako by to, co slyšel, neodpovídalo předchozí dohodě, ať už zněla jakkoliv.

„Musím jít, Carle,“ řekl a strčil si telefon do kapsy. „Volala Susanne Bjørnová. Dohodli jsme se sice, že Larsova bratra budu informovat já, ale ona mu stejně zavolala a řekla mu, co se stalo.“

„A on to nevzal dobře, o to jde?“

„Vzal to úplně nejhůř, jak mohl, takže budu muset zase jít, Carle. Chtěl jsem počkat a říct mu všechno až někdy později, jenže už to nejde.“

Uběhl skoro týden, co Carl naposledy zavítal do allerødského domu. Od té doby, co pendloval mezi ním a Moniným bytem, podnikal Carlův nájemník Morten na dům pravidelné kobercové nálety a pomalu, ale jistě se mu ho díky velice svéráznému zápalu pro bytovou architekturu podařilo přetvořit k obrazu svému. Vstupní prostor, orámovaný dvěma sochami nahých atletů ve zlatavě bronzovém plechu, by mohl každou výpomoc v domácnosti na místě porazit, nemluvě o obývacím pokoji, který prošel transformací z praktického stylu sedmdesátých let se spoustou nábytku z přírodního dřeva do opravdové orgie barev, jimž vévodila šafránově žlutá a křiklavě zelená. Celkově prostor budil dojem plesnivého ementálu, pokud by se ho měl Carl pokusit nějak charakterizovat. Už jen scházelo, aby Morten vystěhoval ze sklepa zbytky své hodnotné sbírky playmobilu a zaplnil jím zbylé části místnosti.

„Haló,“ zavolal Carl, aby stihl nájemníka včas varovat, že se vrací normální poměry.

Nikdo neodpověděl.

Carl se zamračil a marně se pokoušel kuchyňským oknem zahlédnout Hardyho auto pro handicapované. Jeho starý kamarád a kolega byl očividně venku.

Ztěžka se posadil do křesla vedle Hardyho prázdné postele v obývacím pokoji a položil na ni ruku. Možná bylo načase, aby Mortenovi změnil nájemní smlouvu a přenechal mu právo užívat řadový domek celý. Samozřejmě s dovětkem, že kdyby Carl s Monou nedokázali bydlet společně, jejich dohoda by se vrátila zpět ke starým pořádkům a Morten by měl jen sklep.

Carl se pousmál. Jestli dostane Morten Holland k dispozici celý dům, tak se sem možná přistěhuje i jeho přítel Mika. Oba hoši už pomalu stárli a byl by v tom čert, aby nebyli připraveni na krapet formálnější soužití.

Za dveřmi něco zachrastilo a místnost najednou ožila Mortenovým smíchem provázeným bzučením Hardyho elektrického vozíku.

„Ahoj Carle, to je dobře, že jsi tady. Nedovedeš si představit, co se dneska stalo,“ zatryloval Morten, když ho uviděl.

Určitě nic hrozného, pomyslel si Carl, když si všiml Hardyho rozzářených očí a Mikovy svalnaté postavy, která vtančila dovnitř za ním.

Morten se k němu posadil ještě v oblečení na ven.

„Pojedeme do Švýcarska, Carle. Všichni tři. Mika, Hardy a já.“ Usmíval se od ucha k uchu.

Do Švýcarska?! Do země s děravými sýry a naditými bankovními konty? A co je na tom tak zajímavého? Na světě rozhodně existuje daleko víc míst, kde by se Carl nudil o dost lépe než právě ve Švýcarsku.

„Jo,“ pokračoval Mika. „Podařilo se nám dohodnout s jednou švýcarskou klinikou, kde nám slíbili, že prověří, jestli je Hardy připravený na voperování čipu do mozku.“

„Promiň, že jsme ti nic neřekli, Carle,“ zašeptal chromý kamarád. „Trvalo strašně dlouho, než jsme sehnali peníze. A taky jsme je nemuseli dostat vůbec.“

„Pobyt a částečně i operaci zaplatí jeden německý fond, to je úplně šílené,“ dodal Mika.

„O čem to melete? Jaký čip?“

Vtom nahodil Morten turbomotory. Zvláštní, že s tím vyrukoval až teď.

„Pittsburská univerzita vyvinula metodu, díky níž implantují do mozku ochrnutého mikroelektrody v centrech, která řídí pohyb rukou. Tím způsobem se jim podařilo vrátit cit mimo jiné i do prstů paralyzovaného těla. Chceme to vyzkoušet na Hardym.“

„To zní nebezpečně.“

„No, ale není to nebezpečné,“ pokračoval Mika. „A i když už Hardy může hýbat jedním prstem a trochu ramenem, není to dost na to, abychom ho dostali do exoskeletu.“

Carl je nestíhal sledovat. „Exoskeletu!? A to je zase co?“

„Lehká robotická kostra, kterou si připejšeš na tělo. Malé elektromotorky v obleku pomáhají v pohybu těm, kteří nemůžou chodit, skoro jako by se postižená osoba pohybovala svépomocí.“

Carl se pokusil představit si, jak by se Hardy po tolika letech opět postavil. Dva metry a sedm centimetrů v železné konstrukci. Připomínal by Frankensteinovu potácející se zrůdu nebo něco ještě horšího. Bylo to skoro směšné, jenže Carlovi moc do smíchu nebylo. Může k tomu vůbec dojít? Nedělají si jen falešné naděje?

„Carle!“ Hardy popojel elektrickým vozíkem o několik centimetrů blíž. „Vím, co si myslíš. Bojíš se, že budu zklamaný a že by mě to mohlo odrovnat. Potrvá to jen další a další měsíce, a přesto to nebude k ničemu, nemám pravdu?“

Carl přikývl.

„Jenže Carle, od toho dne, kdy jsem před dvanácti lety ležel ochrnutý na ortopedii v Hornbæku a prosil tě, abys mě zabil, jsem až dodneška neměl do budoucna žádné vyhlídky, které by ve mně skutečně budily dojem, že jsem normální. Můžu sice jezdit na vozíku zhruba tak, jak bych chtěl, a jsem za to moc vděčný. Ale představa, že existuje ještě další krok, o který má smysl se pokusit, mi dodává obrovskou energii. Nemyslíš si, že bychom teda měli nechat pesimismus na potom, kdyby se to doopravdy nepovedlo?“

Carl znovu přikývl.

„Doufám, že bych operací mohl získat zase cit v pažích a hýbat jimi silou myšlenky, možná by to stejné šlo dokonce i s nohama. Dělali pokusy na chromých opicích a ty začaly znovu chodit. Otázkou je, jestli mám vůbec dostatečně silné svaly.“

„A tady přichází v úvahu ten exoskelet, rozumím tomu správně?“

Kdyby Hardy mohl přikývnout, udělal by to.

Po vistárii plazící se na fasádě domova pro seniory tančila modrá světélka věstící neštěstí.

Alláh háfiz, ať to není Jess, napadlo Asada, když uviděl prázdnou sanitku se zadními dveřmi dokořán.

Schody do vstupního prostoru bral po čtyřech a přihnál se na recepci. Žádný personál tam nebyl, jen zvědaví stařečkové a stařenky, kteří si šeptali a odvraceli hlavu, když kolem nich procházel směrem k pokoji svého přítele.

Ve dveřích stáli tři zdravotníci, kteří měli právě službu, bledí jako stěna, a dívali se do pokoje před sebou. Zevnitř se ozývaly tiché hlasy; Asad se zastavil a zhluboka se nadechl. Brzy to bude třicet let, co se jeho osud spojil s Jessovým, a hodně z těch let proklínal, že se vůbec kdy potkali. Přesto pro něj byl Jess nejbližším člověkem na světě a věděl o něm víc než kdokoliv jiný, takže pocit, který se Asada zmocnil, byl jednou z nejhorších věcí, které v posledních deseti letech zažil.

„Je mrtvý?“ zeptal se.

Otočila se k němu asistentka stojící nejbliž. „Ach, Zajde, to jste vy?“ a zastavila ho výmluvným gestem. „Nechodte sem.“

Žádné bližší vysvětlení nepodala a nebylo ani nutné, protože za okamžik vystrčili z pokoje nosítka a pod bílou plachtou bylo vidět, jak vedle sebe klidně spočívají dvě srovnané nohy. Asadovy nejhorší předtuchy se potvrdily teprve v okamžiku, kdy se objevil zbytek. Záchranáři se pokusili obličej zakrýt rouškou navíc, ale krev přesto prosákla skrz.

Asad k nosítkám natáhl ruku, a když se záchranáři ocitli přímo před ním, požádal je, aby zastavili. Musel se ujistit,

že je to opravdu Jess. Nadzvedl roušku a záchranáři zaprotestovali, přesně jak se dalo čekat. Když se mu ale podívali do očí, hned ztichli.

Jess měl zpola zavřená víčka a jeden koutek úst pokleslý ke straně, na které se bodl do krční tepny.

„Co se stalo?“ zašeptal Asad a zatlačil mrtvému oči.

„Někdo mu zavolał,“ řekla nejstarší členka personálu, když záchranáři odtlačili nosítka k hlavnímu schodišti.

„Slyšeli jsme ho křičet, ale když jsme k němu vběhli, abychom zkontrolovali, co se stalo, řekl, že ho máme nechat na pokoji. Prý jen chce být chvíli o samotě a pak nás zavolá, abychom ho zavezli k ostatním.“

„Kdy to bylo?“ zeptal se Asad.

„Je to slabou půlhodinku, našli jsme ho s náplní od pera vraženou do tepny. Byl sotva po smrti a...“ Zmlkla, slova se jí zadrhla v krku. Dokonce i pro zkušený zdravotnický personál to musel být neuvěřitelně děsivý pohled.

„Právě tu byl náhodou lékař, který dohlíží na zdraví osazenstva domova. Měl vystavit úmrtní list muži, který zemřel včera večer. Asi ještě sedí u mě v kanceláři a prohlíží si Jessovu kartu,“ řekla druhá sestra.

Asad se chytil za rám dveří a pokusil se polknout slinu až úplně vzadu v krku. Lars Bjørn a jeho bratr v tentýž den, jak je to možné? Položil mu snad Alláh paži na rameno a chtěl, aby pod její tíhou klesl k zemi? Byla to boží vůle, že měl najednou pocit, jako by mu uřízli ruku? Že pouta s minulostí byla zpřetrhána a hozena do ohně, ve kterém nakonec skončí všechny vzpomínky? Byl to strašlivý pocit.

„Já tomu nerozumím, je to hrozné,“ řekl. „Jess i jeho bratr byli ještě ráno zdraví jako rybičky — a teď tu nejsou.“

Zavrtěl hlavou. Kdyby Lars s Jessem přišli o život v zemích, které je tři spojovaly, možná by je uložili do hrobu dřív, než by se vytratila posmrtná ztuhlost.

„Ano, nahání to hrůzu,“ odpověděla nejstarší sestra. „Šťastná ta duše, která dojde pokoje. Ale nikdo nevíme dne ani hodiny, jak se píše v žalmech. Musíme si života vážit, dokud ho máme, nebo bychom tedy alespoň měli.“

Asad zíral do pokoje. Soudě podle krve pod vozíkem a tmavé šmouhy na podlaze, to Jess provedl vsedě a po smrti ho zvedli zleva a naložili na nosítka. Plnicí pero Parker, ze kterého vyšrouboval náplň s ostrými hranami, ještě leželo rozebrané na konferenčním stolku. Před mnoha a mnoha lety mu ho věnoval Asad.

„Kde je ta plnicí část, kterou se bodl?“ zeptal se zcela rutinně.

„V plastovém pytlíku u doktora. Zavolal na policii a tam mu řekli, že někoho pošlou. Taky udělal pár fotek. To dělá vždycky.“

Asad se rozhlédl po místnosti. Kdo zdědí všechny jeho věci, když je Lars také po smrti? Jess neměl žádné děti ani žádné další sourozence. Měly by tyto pořádně zhuštěné připomínky osmašedesát let trvajícího života skončit u Susanne? Fotografie v mosazných rámečcích zachycující muže, který měl kdysi skoro metr devadesát a hromadu spolupracovníků v uniformách. A co jeho levný nábytek a plochá obrazovka, která už byla dávno zastaralá?

Asad zašel do kanceláře, kde doktor s brýlemi na čtení na špičce nosu ťukal do počítače.

Za ty roky, během kterých Jess po propuštění z kasáren bydlel v domově pro seniory, na sebe Asad s doktorem nejednou přátelsky kývli. Lékař byl zamlklý typ, trochu unavený životem, ale kdo by při jeho povolání nebyl?

Teď na sebe kývli znovu.

„Byla to sebevražda,“ ozvalo se suše zpoza monitoru. „Když jsem vešel dovnitř, prsty ještě svíral náplň a postavení, ve kterém ležela hlava, mu znemožňovalo ji pustit.“

„To mě bohužel nepřekvapuje,“ řekl Asad. „Právě se dozvěděl hroznou věc. Asi nejhorší, jakou mohl. Zemřel mu bratr.“

„Tak to je tragédie,“ řekl doktor bez větší empatie. „Sepisuji zprávu, mohl bych to tam uvést jako pravděpodobnou příčinu jeho jednání. Vyrozuměl jsem, že jste se znali spoustu let.“

„Ano, od roku 1990. Byl můj mentor.“

„Nezmínil se někdy, že by chtěl spáchat sebevraždu?“

Jestli se Jess nezmínil, že by chtěl spáchat sebevraždu? Asad se usmál, i když to tak nemyslel. Který voják, jenž vzal život tolika lidem jako Jess, by o tom bez ustání nemluvil?

„Nezmínil, během svého pobytu tady rozhodně ne. Před mnou teda každopádně ne. V životě ne.“

Asad zavolal Jessově švagrové Susanne a jakžtakž se mu ji podařilo uklidnit a přimět k rozumu, když začala fňukat, že je to celé její vina. Utěšoval ji, že by k tomu pravděpodobně došlo tak jako tak.

I v tom lhal.

Asad se před domovem pro seniory zastavil a zvedl hlavu k šedivým mrakům plujícím po šedivém nebi. Jak příhodně zvolená kulisa pro hrozné události dnešního dne. Ze všech myšlenek týkajících se oněch dvou mužů se mu udělalo fyzicky zle. Znejistěl, podlomila se mu kolena a cítil se k smrti vyčerpaný, jak si člověk připadá snad jen při chřipce. Zavrával, kousek zacouval a snažil se nahmatat

lavičku vedle schodů, na které se s Jessem tak často tiše loučili. Posadil se a vytáhl mobilní telefon.

„Carle, dneska už nepřijdu,“ oznámil a v krátkosti vysvětlil, co se přihodilo.

„Já sice nevím, co pro tebe Jess Bjørn znamenal, Asade, ale napadá mě, že dvě úmrtí tak blízkých osob jsou moc,“ ozvalo se potom. „Jak dlouho bys chtěl zůstat mimo, co myslíš?“

Asad se zamyslel. Jak to měl vědět?

„OK, nemusíš odpovídat, jestli zatím nevíš. Řekněme teda asi týden, Asade?“

„Já nevím. Možná jen pár dní. Je to v pohodě?“